

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ
ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 14 มิถุนายน พ.ศ.2561

คอลัมน์ หน้ามองฟ้า เท้าหยั่งดิน : ระวังหนอนเจาะผลส้มโอ

ฤดูฝนปีนี้สภาพอากาศมีเมฆมาก ฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 70 ของพื้นที่ กรมวิชาการเกษตร เตือนเกษตรกรรสวนส้มโอให้เฝ้าระวังหนอนเจาะผลส้มโอ โดยเฉพาะในระยะที่ต้นส้มโอติดผลอ่อน มักจะมีผีเสื้อกลางคืนเพศเมียบินมาวางไข่บนผลส้มโออายุตั้งแต่ 2 สัปดาห์ขึ้นไปจนถึงระยะเก็บเกี่ยว วางไข่เป็นฟองเดี่ยวหรือเป็นกลุ่มประมาณ 2-29 ฟอง เมื่อหนอนฟักออก

จากไข่จะคืบคลานกัดกินเจาะเข้าไปในผลส้มโอ สังเกตได้บริเวณรอยเจาะทำลายมักจะมีมูลหนอนเจาะผลส้มโอ ถ่ายทิ้งไว้เกาะติดครู่และมียางไหลเยิ้ม ทำให้ผลเน่าและร่วงก่อนการเก็บเกี่ยว

การป้องกันและแก้ไข เกษตรกรควรควบคุมบังคับให้ต้นส้มโอแตกยอด ออกดอกและติดผลในระยะเดียวกัน โดยวิธีการตัดแต่งกิ่งและบำรุงต้น ทั้งนี้ เพื่อง่ายต่อการป้องกันกำจัดและสะดวกในการดูแลรักษา จะช่วยลดปริมาณหนอนเจาะผลส้มโอเพราะจะช่วยให้เรามองเห็นร่องรอยการทำลายของหนอนได้ง่ายขึ้น หากพบเห็นการทำลาย ให้เกษตรกรเก็บหรือเด็ดผลอ่อนที่ถูกหนอนเจาะ นำไปฝังหรือเผาไฟทิ้งนอกแปลงปลูก เพื่อตัดวงจรการระบาด ไม่ให้หนอนเจาะเติบโตแพร่พันธุ์มากขึ้น

สำหรับในแหล่งปลูกที่พบการระบาดเป็นประจำ เกษตรกรควรหมั่นสำรวจตรวจดูหนอนเจาะผลส้มโอในแปลงปลูกช่วงที่ต้นส้มโอติดผลอ่อน และเมื่อผลส้มโออายุประมาณ 2 สัปดาห์ เกษตรกรควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% อีซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิโนฟอส 50% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดาไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 4 ครั้ง ในระยะห่างกันทุก 7 วัน และเมื่อผลส้มโออายุได้ประมาณ 1.5 เดือน เกษตรกรควรห่อผลส้มโอด้วยถุงกระดาษห่อผลสีขาว เพื่อป้องกันการเข้าทำลายของหนอนเจาะผลส้มโอ

สะ-เล-เต

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 14 มิถุนายน พ.ศ.2561

คอลัมน์ แดกไบอ่อน : คุมเข้มสารเคมี

สัปดาห์ที่แล้ว ได้รับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการควบคุมการใช้งานสารเคมีอันตรายจากคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) ภายหลังจาก “คณะกรรมการวัตถุอันตราย” มีมติไม่ยกเลิกการใช้วัตถุอันตราย 3 ชนิด คือ “พาราควอต-คลอร์ไพริฟอส-ไกลโฟเซฟต” ซึ่งเห็นว่า มีหลายประเด็นที่น่าสนใจ และควรอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องต่างๆ โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดกรอบ

ข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้สารเคมีอันตรายต้องนำไปคิดอ่านกันต่อ จึงขออนุญาตสรุปมานำเสนอให้ทุกท่านนำไปพิจารณา ดังนี้ครับ

ผศ.ดร.ดุสิต อธิวัฒน์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มธ. ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคพืช และการจัดการเกษตรอินทรีย์ บอกว่า “พาราควอต-คลอร์ไพริฟอส-ไกลโฟเซต” เป็นสารเคมีที่รู้จักกันดีในแวดวงเกษตรกรไทย และนิยมใช้ในการกำจัดวัชพืช เพราะมีราคาที่ไม่สูงมากและเห็นผลเร็ว แต่ขณะเดียวกันในระยะยาว ก็ส่งผลเสียขั้นรุนแรงทั้งต่อสุขภาพของเกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ซึ่งในหลายประเทศทั่วโลก มีมาตรการห้ามใช้สารเคมีดังกล่าวเป็นการถาวรมากกว่า 10 ปี รวมถึงมีการใช้สารชนิดอื่นเข้ามาทดแทนเนื่องจากคุณภาพชีวิตของประชากรและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ทางภาครัฐต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

ขณะที่เกษตรกรในหลายพื้นที่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สารในปริมาณที่เหมาะสม ซึ่งควรใช้ในปริมาณที่ฉลากแนะนำ โดยบางรายใช้ปริมาณเกินกว่าที่ฉลากกำหนด และส่งผลตามมา โดยหนึ่งในกรณีที่ได้เห็นได้ชัดเจนคือ การตรวจพบสารเคมีตกค้างในกระแสดเลือดของเกษตรกรจังหวัดยโสธร 81 ราย จากทั้งหมด 82 ราย ดังนั้นจึงถึงเวลาที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องเข้ากำหนดกรอบหรือวางข้อบังคับการใช้สารเคมีอย่างชัดเจน อาทิ กำหนดให้เกษตรกรที่มีความประสงค์ใช้สารอันตรายต้องมีใบอนุญาต เพื่อสามารถจำกัดกลุ่มผู้ใช้ และสามารถให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่เกษตรกรที่จำเป็นต้องใช้สารอันตราย ทั้งอัตราการใช้ ความถี่ของการใช้ การแต่งกายขณะใช้สารเคมี และวิธีการจัดการในกรณีได้รับพิษจากสารเคมี รวมทั้งมีการควบคุมการใช้ตามขนาดพื้นที่อย่างเคร่งครัด พร้อมกำหนดคณะติดตามผล เพื่อเข้าตรวจสอบ ชีววัดถึงความอันตรายต่อคุณภาพชีวิตเกษตรกรประชาชนในพื้นที่ และสิ่งแวดล้อมโดยรอบแบบรัดกุม ทั้งนี้ในปี 2560 ที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการนำเข้าสารอันตราย พาราควอต-คลอร์ไพริฟอส-ไกลโฟเซต เป็นจำนวนกว่า 44,501 ตัน 3,700 ตัน และ 59,872 ตัน ตามลำดับ (ที่มา : กรมวิชาการเกษตร, 2560) ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาที่ทั้งเกษตรกรไทยและภาครัฐ ยังไม่ตระหนักถึงผลกระทบของการใช้สารเคมีอันตรายได้อย่างชัดเจน

ขณะที่ ผศ.ดร.บัณฑิต อนรรักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มธ. ผู้เชี่ยวชาญด้านสารเคมีในภาคการเกษตร ชี้ว่า นอกจากประเด็นการควบคุมการใช้วัตถุอันตรายแล้ว ยังมีกรณี “ปุ๋ยปลอม” ที่ยังไม่ได้รับการเพ่งเล็งหรือตรวจสอบจากภาครัฐเท่าที่ควร ด้วยข้อจำกัดของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์และตรวจสอบสารพิษที่มีไม่เพียงพอ โดยมีกรณีศึกษาจากการพบเกษตรกรใน อ.สามชุก จ.สุพรรณบุรี มีการใช้สารเคมีหลายชนิด มากกว่า 2 เท่าของค่ามาตรฐานที่ฉลากกำหนด เนื่องจากเกษตรกรไม่สามารถตรวจสอบคุณภาพของปุ๋ยที่ซื้อมาได้ จึงจำเป็นต้องผสมร่วมกับปุ๋ยเคมีชนิดอื่นในการฉีดพ่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ฉีดพ่น ที่ตรวจพบสารเคมีตกค้างในเลือดกว่า 60% ของจำนวนเกษตรกรทั้งหมด ปริมาณสารพิษตกค้างกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟสในนาข้าวและผลกระทบต่อสุขภาพเกษตรกร

ทั้งนี้ หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแก้ไขได้อย่างครบวงจร จะสามารถเยียวยาและยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรไทย ไม่ให้ถูกหลอกลวงจากการใช้ปุ๋ยปลอม และประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มะลิลา